

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Кж1 6051/10
Дана 15.03.2011. године
Б Е О Г Р А Д

угрожавање сигурности из члана 138 став 3 у вези става 1 КЗ и кривичног дела насилничко понашање из члана 344 став 1 КЗ

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: Слободана Рашића, председника већа, Николе Мићуновића и Александре Златић, чланова већа, уз учешће вишег судијског сарадника Марине Барбир, као записничара, у кривичном поступку против **окривљеног АА**, због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138 став 3 у вези става 1 КЗ и кривичног дела насилничко понашање из члана 344 став 1 КЗ, одлучујући о жалбама бранилаца окривљеног АА, адвоката АБ и адвоката АБ1, изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду К.бр.21034/10 од 04.08.2010. године, након одржане седнице већа дана 03.03.2011. године, у смислу члана 375 ЗКП, у одсуству уредно обавештеног Апелационог јавног тужиоца и окривљеног, АА и присуству бранилаца окривљеног АА, адвоката АБ и АБ1, дана 15.03.2011. године, донео је

П Р Е С У Д У

Поводом жалби бранилаца окривљеног АА, адвоката АБ1 и адвоката АБ, а по службеној дужности, у погледу одлуке о кривичној санкцији, **ПРЕИНАЧАВА СЕ** пресуда Првог основног суда у Београду К.бр.21034/10 од 04.08.2010. године у односу на кривично дело насилничко понашање из члана 344 став 1 КЗ за које је окривљени оглашен кривим, па Апелациони суд у Београду, окривљеног АА, са личним подацима као у списима предмета, на основу чланова 4, 42, 45, 54 и 344 став 1 КЗ **ОСУЂУЈЕ** на казну затвора у трајању од **6 (шест) месеци** у коју казну ће му се, на основу одредбе члана 63 КЗ, урачунати време које је провео у притвору од 21.5.2010. године до 04.8.2010. године, док се жалбе бранилаца окривљеног у односу на ово кривично дело, одбијају као неосноване.

УВАЖАВАЊЕМ ЖАЛБИ бранилаца окривљеног АА, адвоката АБ1 и адвоката АБ **УКИДА** првостепена пресуда у односу на кривично дело угрожавање сигурности из члана 138 став 3 у вези става 1 КЗ и у том делу списи предмета **ВРАЋАЈУ** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду К.бр.21034/10 од 04.08.2010. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138 став 3 у вези става 1 КЗ и кривичног дела насилничко понашање из члана 344 став 1 КЗ, па му је суд за кривично дело угрожавање сигурности из члана 138 став 3 у вези става 1 КЗ утврдио казну затвора у трајању од једне године, а за кривично дело насилничко понашање из члана 344 став 1 КЗ казну затвора у трајању од шест месеци, те га осудио на јединствену казну затвора у трајању од једне године и четири месеца, у коју казну ће му се урачунати време које је провео у притвору, почев од 21.05.2010. па до 04.08.2010. године. Окривљени је ослобођен дужности плаћања трошкова кривичног поступка и паушала и одређено је да исти падају на терет буџетских средстава суда.

Против наведене пресуде жалбе су изјавили:

-бранилац окривљеног, адвокат АБ, због битне поведе одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни, предлажући да Апелациони суд побијану пресуду укине и предмет врати на поновно суђење или исту преиначи и окривљеног ослободи кривице, уз захтев да заједно са окривљеним буде обавештен о седници већа другостепеног суда;

-бранилац окривљеног, адвокат АБ1, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да Апелациони суд укине побијану пресуду и предмет врати на поновно суђење или исту преиначи у смислу жалбених предлога и окривљеног ослободи кривице, те је молио да заједно са окривљеним буде обавештен о седници већа другостепеног суда.

Поднеском Ктж.бр.4330/10 од 05.10.2010. године, Апелациони јавни тужилац у Београду предложио је да Апелациони суд одбије као неосноване жалбе бранилаца окривљеног и првостепену пресуду потврди.

Разматрајући списе предмета и побијану пресуду, а по оцени навода изнетих у жалби бранилаца окривљеног, те мишљења надлежног тужиоца, Апелациони суд у Београду је, након одржане седнице већа, дана 03.03.2011. године, у смислу члана 375 ЗКП, у одсуству уредно обавештеног Апелационог јавног тужиоца и присуству бранилаца окривљеног АА, адвоката АБ и АБ1 дана 15.03.2011. године, нашао:

жалбе бранилаца окривљеног су основане у делу у ком се односе на кривично дело из члана 138 став 3 у вези става 1 КЗ, док су у односу на кривично дело из члана 344 став 1 КЗ неосноване.

Основано се изјављеним жалбама указује да је приликом доношења првостепене пресуде учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 368 став 1 тачка 11 ЗКП, односно да за свој закључак да је

окривљени извршио кривично дело угрожавање сигурности из члана 138 став 3 у вези става 1 КЗ, првостепени суд није дао јасне разлоге о одлучним чињеницама, међутим, како други део побијане пресуде, део који се односи на кривично дело насилничко понашање из члана 344 став 1 КЗ није захваћен овом битном повредом одредаба кривичног поступка, нити другом битном повредом одредаба кривичног поступка или кривичног закона на које жалбени суд пази по службеној дужности у смислу члана 380 ЗКП, те будући да је чињенично одвојив, то се укинути део пресуде може издвојити без штете за правилно пресуђење у односу на кривично дело из члана 344 став 1 КЗ, па су жалбе бранилаца окривљених у том делу одбијене као неосноване и првостепена пресуда потврђена.

У односу на кривично дело из члана 344 став 1 КЗ, оптужницом Првог ОЈТ окривљеном је стављено на терет да је дана 16.12.2009. године, у времену од 21-22,45 часова, у Београду, у улици Хумској бр. 1, у току трајања међународне фудбалске утакмице __, који је директно преношен на РТВ „Б-92“ са импровизоване бине, познате у навијачком жаргону као „шипка“, узвикивао речи оштећеној ОО које гласе „__ полицијска емисија, лагаће вас тог четвртка ОО курветина, ОО – ле, ни са ким не јебе се, нико неће да је јебе, зато пљује Гробаре“ и „Еј, ОО, ОО, ОО, пуши нам курац ОО, пуши нам ти без престанка“. Да се у радњама окривљеног стичу битна обележја кривичног дела из члана 344 став 1 КЗ, првостепени суд је утврдио на основу исказа окривљеног који у основи није спорио да је на фудбалској утакмици певао песму „Б-92 полицијска емисија“, као и да се не сећа да се тада певала и песма „Еј, ОО, ОО, ОО“, али остављајући то као могуће, па је прихвативши такву његову одбрану нашао да је иста сагласна са осталим изведеним доказима.

Бранилац окривљеног, адвокат АБ, побијајући првостепену пресуду у овом делу, наводи да је изрека првостепене пресуде противречна разлозима пресуде јер је суд навео да је окривљени АА грубим вређањем значајније угрозио спокојство грађана који су пратили директан пренос утакмице, на тај начин што је узвикивао речи, односно певао „__ полицијска емисија“ и „Еј, ОО, ОО, ОО“, док из разлога пресуде проистиче да је окривљени АА категорично негирао да је уопште певао песму „Еј, ОО, ОО“, те чак није био у стању да се изјасни да ли је та песма уопште певана. Међутим, према образложењу побијане пресуде, на страници 15. произилази да је суд мишљења да окривљени не спори да је на фудбалској утакмици певао песму „Б-92 полицијска емисија“, као и да се не сећа да се тада певала песма „Еј, ОО, ОО“, али остављајући то као могуће, па је такву његову одбрану суд прихватио, нашавши да је иста сагласна и осталим изведеним доказима на главном претресу, што представља противречност, по налажењу браниоца окривљеног. По налажењу овог суда, образложење првостепене пресуде је у овом делу јасно и непротивречно изреци пресуде, с обзиром да је окривљени сам изјавио да је певао песму „__“, те, у погледу песме „Еј, ОО, ОО“ навео: „Не сећам се да се та песма певала“, па је суд његову одбрану прихватио, с обзиром да је сагласна односно није противречна осталим изведеним доказима – исказу сведока СС, који је изричито навео да је видео да је окривљени певао обе песме.

Даље, бранилац окривљеног, адвокат АБ наводи да се битна повреда састоји у томе што постоји противречност између онога што се наводи

у разлогима пресуде о садржини доказа и самих тих доказа, јер је суд на страни 12 пресуде навео да је увидом у снимак, означен као „источна трибина“, утврдио да је окривљени АА певао песму која почиње са „Еј, ОО, ОО“, што је нетачно, јер се увидом у наведени снимак то никако не може утврдити. Апелациони суд налази да је наведени снимак изведен као доказ на главном претресу дана 04.08.2010. године, тако што је суд донео решење да се изврши увид у видео снимак, забележен од стране УКП Одељење за јавни ред и мир, са утакмице од 16.12.2009. године, па је констатовао да странке немају примедби на извођење доказа. Међутим, суд на записнику о главном претресу није навео шта је констатовао увидом у наведени снимак, те самим тим није дао могућност одбрани да на претресу изнесе став о чињеницама које је утврдио на основу снимка. Апелациони суд налази да су довољни за утврђивање одлучних чињеница исказ окривљеног и сведока СС, јер је окривљени сам навео да је певао песму „__“, што је у складу са исказом сведока СС, који је навео да га је видео да је певао ту песму, док није могао да се изјасни да ли се певала друга песма „Еј, ОО, ОО“, при чему није децидирано негирао да је иста певана, односно да је он исту могао да пева, а за коју песму је сведок СС рекао такође да је видео да је пева окривљени, док остали саслушани сведоци, како навијачи, тако и припадници МУП-а, нису изнели другачију тврдњу, односно нико од њих није навео да окривљени није певао ову песму, већ да нису видели окривљеног у време кад су певане ове песме, па је то сасвим довољно за формирање става првостепеног суда да је доказано да је окривљени певао, односно, како стоји у изреци, узвикивао речи наведених песама.

Бранилац окривљеног, адвокат АБ1, чињенично не спори да је окривљени извршио радње које су му стављене на терет у овом делу пресуде, међутим, сматра да суд није извео ниједан доказ да је услед певања спорних песама наступила нарочита угроженост спокојства грађана, односно спори правну квалификацију тих радњи, посебно апострофирајући да се закон у конкретном случају селективно применио, те да је окривљени практично „жртвено јагње“ осуђено за вербални деликт, јер се његово понашање не разликује од понашања свих осталих навијача. Исти став у жалби износи и бранилац окривљеног, адвокат АБ, оспоравајући могућност да певање вулгарних песама на утакмицама буде квалификовано као насилничко понашање, сматрајући, као и бранилац, адвокат АБ1, да је у конкретном случају окривљени драконски кажњен због давно напуштеног и превазиђеног института вербалног деликта.

По налажењу Апелационог суда, за постојање кривичног дела насилничког понашања из члана 344 став 1 КЗ довољно је да учинилац једном од пет алтернативно прописаних радњи изазове, такође алтернативно, прописане последице – угрожавање спокојства грађана или теже ремећење јавног реда и мира. У конкретном случају, окривљеном је стављено на терет да је грубим вређањем другог значајније угрозио спокојство грађана, па се Апелациони суд овом приликом неће ближе упуштати у наводе жалби бранилаца окривљеног, којима указују да према изведеним доказима – посебно извештају МУП-а, произилази да није дошло до нарушавања јавног реда и мира, с обзиром да је у питању алтернативна последица, која, у конкретном случају, није ни констатована. Дакле, радња извршења кривичног дела је грубо вређање другог, у конкретном случају оштећене. Речи песама, за које је, како је претходно

наведено, утврђено да је певао окривљени и по налажењу овог суда представљају грубо вређање личности оштећене у професионалном и приватном смислу, с обзиром да се у једној од песама - „___, полицијска емисија“ имплицира да се у једној од најзначајнијих емисија истраживачког новинарства у последње време износе неистине, а затим, да је мотив ауторке наведене емисије, овде оштећене, за креирање такве емисије лична фрустрација, при чему се омаловажава њена личност, да би се у песми „Еј, ОО, ОО“ познатом фразом изразио ниподаштавајући став према оштећеној као жени и као новинару, вулгарним изразима, чије изражавање у јавности, с обзиром на место и време одигравања утакмице, карактер утакмице (међународна утакмица) чињеницу да је исту преносио канал који покрива територију читаве државе, несумњиво представља грубо вређање целокупне личности окривљене, а с друге стране, изазива забрањену последицу – значајно угрожавање спокојства великог броја грађана, пребацујући тежиште са терена, односно игре због које се утакмица и прати на трибине, вређајући морал, достојанство и мир гледалаца који прате пренос, а с друге стране, у светлу сличних догађаја у периоду који је претходио наведеној утакмици, доводи до стрепње и нелагодности гледалаца проузрокованих очекивањем инцидента.

Стога је без утицаја на другачије одлучивање став бранилаца окривљеног да окривљени не може бити одговоран за радње које су предузимала друга лица, те да је, како то наводи адвокат АБ1, „жртвено јагње“, с обзиром да је правац кривичног гоњења у надлежности Тужилаштва, а не суда, а у конкретном случају окривљени не одговара ни по каквој командној одговорности, већ одговара у границама свог умишљаја, за радње које је сам предузео, док се, по налажењу овог суда, понашања санкционисана кривичним законодавством не могу аболирати познатом тезом одбрана у овом и другим кривичним поступцима која парафразирано звучи „зашто ја да одговарам кад то и други раде“, с обзиром да је управо сврха кажњавања у оквиру опште сврхе изрицања кривичних санкција утицај на друге да више не врше кривична дела, односно спречавање и изражавање друштвене осуде за кривично дело јачање морала и учвршћивање обавезе поштовања закона те, у крајњем случају, ниједним позитивним кривичноправним прописом није забрањено да се кривично гоњење предузме против једног лица, па макар то било, како се каже, „за пример“. С тим у вези, Апелациони суд оцењује неоснованим наводе жалбе браниоца окривљеног, адвоката АБ, којима истиче свој став да навијање на спортском терену по својој суштини и досадашњим искуствима обилује вређањем, почевши од фудбалског судије до других појединаца или чак и група, како се то дешавало у претходном периоду и као такво не може представљати кривично дело насилничко понашање.

Управо због неуспеха осталих друштвених механизма у земљи, у циљу спречавања понашања навијача којима се значајно вређа морал и нарушава јавни ред и мир, угрожава спокојство грађана, а која понашања, у крајњој линији, као што је опште познато, доводе до стварања негативне слике о читавој држави и народу у свету, неопходно је да правосуђе реагује и, у циљу заштите опште прихваћених вредности, сузбије таква понашања. Апелациони суд такође сматра и да није било потребно посебно изводити доказе на околност броја угрожених и интензитета неспокојства, како то наводи бранилац окривљеног, адвокат АБ1, с обзиром да, претпостављајући да под појмом грађанина, у

смислу прихваћених стандарда, подразумевамо иоле разумног човека, сматрајући таквима и чланове овог већа, имајући у виду претходно утврђене околности које се тичу карактера утакмице и времена телевизијског преноса и самим тим, велики број грађана који су исту пратили, број грађана који се осетио угроженим је несумњиво немали, а интензитет неспокојства, у сваком случају, значајнији.

Разматрајући побијану пресуду у делу одлуке о казни која је утврђена окривљеном због извршења кривичног дела из члана 344 став 1 КЗ-а, Апелациони суд налази да је првостепени суд правилно утврдио све околности из члана 54 КЗ у односу на окривљеног, те је од олакшавајућих околности ценио да се ради о релативно младом човеку и чињеницу да се коректно држао пред судом, а од отежавајућих чињеницу да је раније осуђиван због извршења истоврсног кривичног дела, односно због кривичног дела насилничко понашање на спортској приредби из члана 20 став 1 Закона о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама, те да је прекршајно кажњен због прекршаја по Закону о јавном реду и миру, па је по налажењу овог суда првостепени суд правилно за кривично дело из члана 344 став 1 КЗ окривљеном утврдио казну затвора у трајању од шест месеци, при чему браниоци окривљеног у изјављеним жалбама нису навели неку чињеницу или околност која би била од утицаја на другачије одлучивање о казни у овом делу, већ су само навели да сматрају да је наведена казна драконска, што по налажењу овог суда није, с обзиром да је запрећена казна за предметно кривично дело казна затвора у трајању до три године, а окривљени је у односу на ово кривично дело специјални повратник, те је у одсуству жалбе јавног тужиоца и Апелациони суд прихватио ову појединачно утврђену казну и у том смислу, по службеној дужности, преиначио првостепену пресуду, одлучујући као у ставу првом изреке.

Као што је претходно наведено, чињенични опис кривичних дела која се окривљеном стављају на терет у конкретном поступку потпуно су одвојиви и део побијане пресуде у односу на кривично дело из члана 138 став 3 у вези става 1 КЗ могуће је одвојити без штете за правилно пресуђење у погледу другог кривичног дела, па Апелациони суд налази да је, за разлику од чињеничног стања које је правилно и потпуно утврђено у односу на кривично дело из члана 344 став 1 КЗ, у ком делу је првостепени суд јасно и потпуно изнео које чињенице и из којих разлога узима као доказане, односно недоказане, те правилно применио кривични закон, првостепени суд пропустио да у односу на кривично дело из члана 138 став 3 у вези става 1 КЗ да јасне и убедљиве разлоге због којих сматра да је окривљени извршио кривично дело на начин, у време и на месту као му се то оптужницом ставља на терет.

Наиме, одредбом члана 138 став 3 у вези става 1 КЗ, прописано је да ће се казном затвора од једне до осам година казнити онај ко угрози сигурност, између осталог, лица које обавља послове од јавног значаја у области информисања, у вези са пословима које обавља, претњом да ће напасти на живот или тело тог лица или њему блиског лица, према којој инкриминацији произилази да битно обележје кривичног дела представља претња да ће се напасти на живот или тело лица, која претња мора бити озбиљна и стварна. Међутим, као што се основано указује жалбама бранилаца окривљених,

првостепени суд није на несумњив начин утврдио да је окривљени предузео радње које су му стављене на терет.

Дакле, за постојање овог кривичног дела неопходно је да радње које предузима учинилац, оштећени субјективно схвата као претњу на живот и тело. Оштећена ОО приликом свог испитивања навела је да су јој у периоду пре утакмице стизале поруке које су упућивале навијачке групе „_“, „_“ и „_“, да су уз те поруке од стране навијача групе „Алкатраз“, на свакој утакмици која се у том периоду играла, скандиране разне гадости, па да је критичном приликом на фудбалски стадион „Партизана“ донета пластична лутка, за коју је схватила да представља њу саму, јер док су скандирали њено име певали разне песме, између осталих и песму „Отровна си као змија, проћи ћеш као Ћурувија, курво ОО“, навијачи су лутку шутирали у главу, ударали и бацали, па када се узме у обзир наведена песма, а имајући у виду да је Ћурувија био новинар који је убијен тако што је у њега испалено седамнаест хитаца, све ово сматра озбиљном претњом и позивом на њено убиство, а не увредом. Како из стања у списима произилази да окривљени није певао песму „Отровна си као змија, проћи ћеш као Ћурувија“, те да је предметну лутку „набијао“ на металну шипку, како се то наводи у оптужници, без ближег објашњења како је, на који начин то чинио, то је изостала оцена суда о томе које је то радње окривљеног оштећена доживела као претњу да ће напасти на њен живот или тело, чиме је дошло до угрожавања њене сигурности, па, с обзиром на наведено, пресуда у том делу морала бити укинута.

Приликом поновног суђења, првостепени суд ће, поступајући по примедбама из ове пресуде, поново извести предложене доказе, те поново испитати оштећену на напред изнете околности, након чега ће бити у могућности да донесе закључак о чињеничном стању релевантном за одлучивање, а наиме, које је конкретно радње предузео сам окривљени и да ли се у наведеним радњама стичу обележја кривичног дела из члана 138 став 3 у вези става 1 КЗ или евентуално неког другог кривичног дела, а након чега ће бити у могућности да донесе закониту и правилну одлуку, за коју ће дати јасне и убедљиве разлоге.

Имајући у виду напред наведено, Апелациони суд је на основу члана 388 ЗКП у вези члана 389 став 3 и 1 ЗКП одлучио као у изреци.

Записничар
Марина Барбир с.р.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА
Слободан Рашић с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарница
Светлана Антић